Compagnie Barbarie/Theater Antigone - première Risk - gezien in Theater Antigone op woensdag 22 april '15

100 jaar na het uitbreken van WO1 zijn de herdenkingsceremonies nauwelijks bij te houden, nauwelijks te tellen. Ook theatermakers is dit gegeven niet ontgaan. Getuige onder meer het alom bejubelde Memento Park van tg Steigeisen/KVS, en nu ook Risk van Compagnie Barbarie/Theater Antigone. De dames lieten zich voor hun nieuwste voorstelling bijstaan door regisseur Tom Dupont.

Compagnie Barbarie, een stel zeer dynamische jonge dames die elkaar aan het Rits leerden kennen, tekenden in een recent verleden al voor enkele spraakmakende voorstellingen. Vooral Undertwasser wasserwasser en The end is dear werden bijzonder gesmaakt. Daar mag je nu gerust Risk aan toevoegen, een bij momenten zeer beklijvende en intrigerende voorstelling waarin soms grimmig en wrang naar herdenkingsplechtigheden wordt gekeken. De makers kiezen voor een soberheid in spel, taal, decor en beelden. De acteurs bevinden zich in een herdenkingsruimte die uiterst strak is en die refereert aan een columbarium/Menenpoort/crematorium. Daar leidt Sarah Van Geel de ceremonie in goede banen. Al snel loopt één en ander mis : herdenkingsplaatjes vallen van de muur, de gevierde oud-strijder stelt de zenuwen van de ceremoniemeester danig op de proef dat het goede verdere verloop in de war wordt gestuurd en tussendoor worden (chocolade)koeken besteld voor de receptie achteraf.

Aanvankelijk heeft de lach de bovenhand, maar wanneer het verhaal van de oudstrijder en dat van de moeder, die steevast het publiek aankijkt en aanspreekt (en zelfs aanzingt), en haar soldatenzoon nog meer centraal komt te staan, slaat de lach om in grimlach en wordt de voorstelling zeer confronterend. Het wordt uiterst stil in de zaal wanneer de soldatenzoon (met medaille) in het graf verdwijnt. Een nazinderend beeld dat de herinneringen aan de gaskamers wel heel tastbaar en voelbaar maakt. Een mokerslag van jewelste.

Gelukkig pikken de Barbaries op het eind weer subtiel de draad van de lach op tijdens de receptie na het officiële herdenkingsmoment, waar de onwezenlijkheid van achterafgesprekken schitterend wordt blootgelegd. Met verstomming en verbijstering word je als kijker achtergelaten. Tijdens herdenkingsplechtigheden, alle grote bezoekersaantallen ten spijt, kijken we al te vaak van weg van het ware, gruwelijke wezen van de oorlog zelf. De pint achteraf in de foyer smaakt nooit meer als voorheen.